

Månadsbrev december 2020

från Håkan Jaldung, ordförande i Heidenstamsällskapet

Snart kan verksamhetsåret 2020 avslutas och styrelsen påbörja arbetet med att sätta samman en verksamhetsberättelse. I år har önskvärda aktiviteter fått skjutas på framtiden vilket inte alls känns bra. Men, det finns annat att skriva om i verksamhetsberättelsen, som tur är.

Börjar med att påminna de medlemmar som har e-postadress men inte har anmält detta till skattmästaren att göra detta via info@heidenstamsallskapet.se Det förbättrar styrelsens möjligheter att nå ut till medlemmarna med bra information om sällskapets verksamhet.

I litteraturbanken finns många av Heidenstams böcker tillgängliga. Du kan där hitta över 20 av Heidenstams böcker att **läsa** i sin helhet på bildskärmen, telefon eller "paddan". Dessutom kan du **lyssna** på när Heidenstam läser sin dikt "Himladrottningens bild i Heda" som han inleder så här: "Åttahundra jule-nätter såg jag tända sina ljus". Du kan nå Litteraturbanken via www.litteraturbanken.se Idag, den 30 november, hade vi ett styrelsemöte via telefon. En av punkterna på dagordningen var frågan om en utveckling av hemsidan. Styrelsen beslutade att skapa en vidarekoppling från hemsidan till Litteraturbanken. Återkommer i den frågan.

En av huvudpunkterna på dagordningen vid styrelsemötet var aktiviteter under första halvåret 2021. Styrelsen planerar för en programpunkt som kan återkomma under flera år om tillträdande styrelse(r) så beslutar. Aktiviteten "Vandringar i Heidenstams fotspår" är preliminärt rubriken på programmet. Förslaget om vandringar kommer från medlemmen Calill Ohlson som på ett övertygande sätt framhållit det intresseväckande med en sådan programpunkt.

Medlemsvandringar kan exempelvis genomföras runt Övralid, på andra platser i Östergötland, i Ols-hammars-, Tiveds- och Aspatrakterna, i Stockholm eller till andra utflyktsmål, kanske till och med utomlands. Det finns avgjort fina och bra mål för vandringar i Heidenstams fotspår. Kom gärna med förslag! Vandringarna kan kompletteras med program såsom uppläsning, berättelser, musikinslag o s v. Kulturvandringar är uppskattade och ger möjligheter till samverkan med andra kulturföreningar eller nyckelpersoner. Vi återkommer med ett vandringsprogram, preliminärt i februari nästa år. En nära samverkan med medlemmarna kring inriktningen av vandringarna är självklar.

I minnesboken "När kastanjerna blommade" skriver Heidenstam om sina egna vandringar i ungdomen. I Kate Bangs böcker om Övralid finns beskrivningar av vandringar som hon och Heidenstam genomförde både i Sverige och utomlands. Förhoppningsvis kan någon av dessa vandringar passa intresserade medlemmar. Karin Lohm och Lars Åkerström hanterar vandringsfrågan inom styrelsen.

Snart är det ett nytt år med fin och kall vinter, med snö som ligger kvar, sedan lång och skön vår och så sommaren med bad, utefester, Heidenstamsällskapets årsmöte och Övraliddagen. Så hoppas vi väl alla att det närmaste halvåret ska bli. Trots nyligen beslutade av- och nedstängningar av samhällslivet. En sak är dock säker. När ni läser det här brevet har det nya kyrkoåret inletts. Förresten. Är begreppet kyrkoår fortfarande känt utanför Svenska kyrkan? Kanske. Många frågar sig nog hur det i år blir med SVT:s adventsprogram, luciaprogram, julottan och andra helgprogram som vanligtvis brukar följas av en stilla och uppmärksam församling.

Har Heidenstam skrivit något som berör julen utöver den berättelse som något citerades i förra årets adventsbrev? Jo, något mer har han skrivit. Till exempel i boken *Hans Alienus (Bonniers 1892)*, tredje delen "Hemkomsten", tredje kapitlet "Julen", som inleds så här:

"Det snöade under hela veckan före jul, och dagarna ljusnade endast till gul skymning. Vattendrag och åkrar gömdes under samma vita svepe, så att man inte längre kunde se skillnad på sjö och land. Vägarna lågo överyrda och otillgängliga - - - - -".

Vi som är medlemmar i sällskapet och då och då läser något av och om Heidenstam kan nog inte anses vara några "nördar" när det gäller sällskapets viktigaste person. Men om ni vill läsa något riktigt "nördigt" om Heidenstam föreslår jag två böcker lämpliga att läsa regniga och mörka kvällar om det är svårt att somna. Dom här böckerna är något att bita i så här inför och under vintern:

- "Nordiska texter och undersökningar - Verner von Heidenstam och Gustav Fröding: Två kapitel om nittitalets* stil" av Nils Svanberg, 1934 samt
- "Skrifter utgivna av samfundet för stilforskning genom Nils Svanberg - Ålderdomliga ord och uttryck i Heidenstams Folkungaträdet" av Lennart Moberg, 1936.

*Stavning enligt förlagan

Avslutar med de tre sista raderna i andra versen i dikten "Pilgrimmens julsång" som ingick i boken *Hans Alienus*. Svenskläraren i Askersunds samrealskola, Karl-Magnus Svensson, pratade initierat och varmt om den dikten i början av 1960-talet varför den dikten alltid dyker upp i mina tankar vid juletid. Förmodligen tänkte Heidenstam på hur det ser ut när man eldar granved i spisen. Det var betydligt vanligare förr, innan den väl paketerade björkvedens tid:

Gnistorna sprutade
högt ur flamman,
vilken slickade spiselns ved.

Om förutsättningarna finns – läs resten av dikten framför en härlig brasa och så förstås, glögg och pepparkakor med en god mjukost! Det är den tiden nu! Önskar er fina adventsdagar framöver!